

SLOVENSKI

GOSPODAR.

Podučiven list za slovensko ljudstvo.

„Poduk v gospodarstvu bogati deželo.“

Izhaja vsaki četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošiljanjem
na dom
na celo leto . 3 fl.
„ pol leta . 1 fl. 50 k.
„ 1/4 „ . — fl. 80 k.
Brez pošiljanja na dom
za celo leto . 2 fl. 50 k.
„ pol leta . 1 fl. 30 k.
„ 1/4 „ . — fl. 70 k.
Posamezni listi se dobijo
pri knjigarju Novaku na
velikem trgu za 5 k.

Naročnino sprejema vred-
ništvo v Mariboru.

Rokopisj se ne vračajo,
neplačani listi ne
prijemajo.

Oznanila se prijemajo,
plača za vrstico je 10 k.
in za kolek 30 k.

Štv. 44.

V Mariboru 29. oktobra 1868.

Tečaj II.

Slovenski tabor pri Šempas-u na Goriškem. *)

Tretji slovenski tabor! Napravili ste nam ga goriški in primorski Slovenci, Vi vrli sinovi matere Slave, neustrašeni borilci za pravice naroda! Slavno ste ga dovršili in postavili živi mejnik proti navalu Lahonstva. Tretji slovenski tabor v Šempasu je dostojen brat prejšnjih dveh taborov, in slovenski narod je sopes pokazal začudenemu svetu, da je politično zrel in da čuti ne samo v srcu, ampak da razume s svojim bistrim umom da le v zedinjenju vseh Slovencev, v „Sloveniji“ z enim deželnim zborom in enim ces. namestništvom si more obraniti, okrepčati in razvijati svoje bitje in si pridobiti boljšo prihodnost.

Želel bi bi bil denes našim nasprotnikom, da bi bili stali med zbranimi slovenskimi možmi, z očmi videli navdušenost ljudstva, z lastnimi ušesi slišali klice, ki so kakor iskre padali med besede govornikov, jih potrjujevaje in razjasnjevaje, a tudi kazali, kako so pazili poslušalci na vsako besedico in kako hitro in dobro umeli pomen in namen govorov. Slovenci so res rojeni taboriti in razen Českega se taborovanje nikjer ni tako hitro vkoreninilo, kakor med Slovenci. Skušal Vam bom zdaj popisati velevažni ta tabor ki je še bolj odločno kakor prejšnja dva, tirjal zedinjeno „Slovenijo“.

Tiha noč in gosta megla je ležala na beli Ljubljani, ko nas privleče hlapec srečno v „Station Laibach“. Prvi moj pot je bil v „Citalnica Restauration“, da bi pozvedel, kedaj se odpelje „Sokol“ in kateri izmed prvakov se podajo v Šempas. Povprašam tega in onega; vedni odgovor je bil: Nič ne vem. Povprašam v dvorani, kjer so ravno sejo imeli gg. društveniki za brambo narodnih pravic: Nič ne vemo; šel menda nikdo ne bo, pa bodemo telegrafovali. In res; čudno in neverjetno se bo zdelo vsemu slovenskemu svetu, — k taboru, ki se poganja za združenje Slovencev s središčem v Ljubljani, bela Ljubljana ni poslala nobenega zastopnika. Taka politika slabosti in nedločnosti v naj važnejšem času se da preostro obsoditi. Pogum! gospodje, pogum!

Po potu iz Ljubljane naprej so se nam pridružili tu pa tam taboriti, posebno v Rakeku deputacija Cerkničianov, v Postojni več gospodov, med njimi g. D., starosta ljubljanskega Sokola in tako je vsaj Sokol imel svojega zastopnika. Naj več taboritov pa se nam pridruži v Nabrežini, iz Trsta in okolice, med njimi g. Cegnar, dež. poslanca Nabrgoj in Primošič in drugi. Zapustili smo otožni Kras in bolj ko se bližamo Gorici, spreminjajo se kamnata tla v rodovitne dobro obdelane njive, ograjene z vinsko trto in murbinim drevjem. „Görz, Gorizia“, kliče konduktur in prvo, kar vidimo, iz vozov stopivši, je polit. komisar v uniformi in dva žandarja z bliščečimi bajoneti, ki sta sumljivo gledala nas tuje goste. Že na potu smo pozvedeli, da je politična oblastnija v naj večih skrbih, da bi se mir ne kalil in naredila take priprave, kakor bi se res bati bilo velikega punta. Gorica se nam je zdela, kakor bi že bila v obsednem stanu, povsod žandarmerijske patrole, vojaki zbrani v kasarnah in pripoveduje se, da so bili celo topovi pripravljani. Vse, kakor na Českem! Cislajtanska svoboda se naj lepše brani s krogami in bajoneti.

*) Popis smo vzeli od besede do besede iz „Slov. Naroda“.
Vred.

Na kolodvoru nas pozdravljajo odborniki tabora. Na potu v mesto tam, kjer se loči cesta, ki okoli mesta v Šempas vodi, stala je žandarmerijska straža in popraševala vsakega potnika, kam je namenjen. Kdor je izrekel: K taboru! niso ga pustili v mesto, ampak moral je tekoj okoli mesta naprej po cesti v Šempas. Na svoji slovenski zemlji toraj Slovenec ni smel hoditi skoz slovensko mesto ter kakor izvrženec se je moral potikati po stranskih potih, da bi kteremu Lahonu ne zagrenil opoldensnjega obeda s svojo pošteno slovensko besedo. Jednake straže so bile razpostavljene povsodi, kjer peljejo ceste iz dežele skozi mesto. Kanalčani in drugi okoličani od severa, ki so se pripeljali na okinčanih vozovih z velikimi slovanskimi zastavami, niso smeli v mesto in kakor pregnanci so se morali po stranskih cestah okoli mesta vozariti. Vsak miren človek se je res moral vprašati: čemu take strašne priprave. Jaz vsaj v celi Gorici nisem videl 50 Lahov na cesti — odpeljali so se ta dan vsi Emanuelovci v Palmo, pobratiti se tam s svojimi laškimi brati, ter jim tožit krivico, ki se jim godi pod Avstrijskim žezlom. — Čemu toraj ta oborožena sila? Vladin komisar se je izgovarjal, da se je to storilo le Slovencem v prid, da bi jih ne napadli Lahoni. Tega se pač ni treba bati 10.000 zbranim krepkim možem, takega poguma dozdaj od Lahonov še nismo doživeli.

Šempas leži dobro uro od Gorice na Ipavski cesti. Tam se razprostira dolina, ki jo proti severu omejuje visoke strme planine. Tudi na cesti iz Gorice do Šempasa so nas razveseljevale žandarmerijske patrole, in nas popolnoma umirile, da oko postave čuje nad nami. Tudi taboriti, ki so dohajali od južne strani niso smeli v mesto, ampak so bili naravnost tirani v Šempas. Po celi cesti pa je bilo živahno gibanje. Voz za vozom, večidel tukaj navadni široki in dolgi vozovi, na kterih je sedelo do 30 mož, skoro vsaka vas s svojo slovansko zastavo, pešci, kakor v dolgi procesiji, „slava“ in „živio“-klici, pozdravljevanje na celem potu od Gorice do Šempasa. Tam se je ob 1/2 2, ko smo došli iz Gorice, že vse trlo zbranega ljudstva.

Prostor za tabor je bil prav dobro izbran na velikih travnikih pred hišo šempanskega župana, g. Špacapan-a. Na enem kraju velik oder za predsedništvo, c. komisarja, govornike in znamenitejše goste. Velika slovanska zastava z napisom: Slovenci zedinimo se! je vihrala nad odrom. Na cesti do taborišča pa sta bila dva slavoloka z napisi: „Ne vdajmo se in zedinimo se!“ Že je vihralo dosti slovanskih zastav na taborišču in še so zmerom peš in na vozeh dohajale nove trume taboritov z svojimi zastavami. Tomin, Kanale, Solkan, Lukovec, Mirne, Standrž, Ajdovščina, Divače, Rihenberg, Ravna, Lutoves, Skopen, Krepl, sv. Križ, Černuč, Kamen, Medana, vsi na Primorskem in Goriškem, Razdrto, Goče, Podraga na Kranjskem so vsi prišli s svojimi slovanskimi zastavami. To Vam je bil krasen pogled iz odra, okoli prav v gnečji stoječa množina kakih 10 do 12.000 mož, nad glavami pa veselo vihrajoče zastave. Naj več ljudstva je bilo iz Goriškega, Kranjsko se je malo vdeleževalo, — zaspanost tistih, ki bi imeli povsod prvi biti, rodi slabe nasledke. Ipavski trg je poslal le kakih 5 mož, brez zastave, Postojna samo dva; le gori omenjene tri vasi prišle so z zastavami. Slava jim, posebno vrlim Razdrčanom!

Kot zastopnik štajarskih Slovencev prišel je g. dr. Vošnjak. (Dalje prihod.)